

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével

Felölös szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchényi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vételnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Ellenzéki harcmodor.

Debreczen, junius 2.

(—s.) Eszünk ágában sem lett volna vezércikkhezni arról a véletlen esetről, hogy egy interpelláció ügyében a miniszterelnök válaszát 95 szavazat tudomásul vette, ellenben 104 szavazat ezt megtagadta s a kérdésnek napirendre való tüzését kívánta, mert ennek, tekintve a szabadelvű párt másfél százat meghaladó többségét — lehetetlen komoly politikai jelentőséget tulajdonítani. Az esetet csupán arra a véletlen körülményre lehet visszavezetni, hogy a kormány hívei kelletténél nagyobb számmal maradtak el az ülésről, amit az ellenzéki pártok észrevettek és arra használtak föl, hogy alattomban klub-helyiségekben összegyűltek s közvetlenül a szavazás előtt nagyobb számban rukkoltak be a t. házba. De mivel az ellenzéki sajtó jónak látta komoly hangon győzelemről írni s a Szapáry kormány vereségét hirdetni, provokálva érezzük magunkat, hogy mi is hozzá szóljunk a kérdéshez.

Ami magát az interpellációra adott választ illeti, azt teljesen megfelelőnek és kielégítőnek kell tartani, és Polónyi úrnak is el kellett volna fogadnia, mert hiszen interpellációjának fogamatja lön, amennyiben a miniszterelnök intézkedése folytán a hamburgi lap ezentúl közjogi viszonyainknak megfelelő kifejezéseket fog használni. Nekünk csak ez lehet célunk, azt elértük, semmi ok sincs tehát arra, hogy még ezen túl is menjünk és pedig annál kevésbbé, mivel a hibás kitételeket nem irántunk való rosszakaratból vagy kicsinylésből, hanem csupán a viszonyoknak nem ismeréséből és a régi szokás tovább folytatásából eredőknek vallotta maga a lapszerkesztő. Ezen pedig csakugyan nincs mit csodálkoznunk, mert hisz hasonló dolgokat akár a német, francia, angol, olasz vagy más sajtóban bővíben találunk. S Magyarország miniszterelnöke csak nem indíthat minden, ki tudja, milyen nyelvű lap miatt diplomáciai tárgyalást, jegyzékváltást vagy — az ellenzék talán még azt is kívánná t. i. sajtópört. Elég ha érvényt szerez állami tekintélyünknek a lehető legcélszerűbb módon, úgy amint azt ez ügyben is megtette.

Polónyi azonban természetesen nem vette tudomásul a választ, mert őt és a polonyismusnak többi híveit Szapáry

Gyula grófnak semmiféle válasza kielégíteni nem képes. De hát végre ebben semmi meglepő nincs, mert hasonló jele-
neteknek már elég gyakran voltunk tanui, anélkül, hogy a szavazás ne a szabadelvű párt többségének győzelmével végződött volna. Ezuttal azonban a véletlen úgy hozta magával, hogy a szabadelvű párt hívei szakadatlanul kis számmal voltak jelen, amely alkalmat az ellenzéki pártok fölhasználták és sikerült nekik 9 szóval leszavazniok a szabadelvű-kormányt és pártját.

Politikai célja ennek a szavazásnak nem lehetett, mert hisz politikai sikernek csak nem tekinthető ez az eredmény, mely semmiféle hatást, semmiféle következményeket nem von maga után sem a szabadelvű kormány és a párt pozíciójának gyöngítésére, sem az ellenzék prestige-ek emelésére. Kénytelenek vagyunk tehát az ellenzékkel avval vádolni, hogy nem akart egyebet, mint hecces komédiát rendezni, miután e szavazással nem lehetett célja a közvélemény előtt bebizonyítani, hogy képes megbuktatni a kétszer akkora szabadelvű pártot.

S aki vádunkat tulságosan szigorúnak tartaná, annak azt feleljük, hogy vádunkat nemcsak adatokra, hanem a vádoltoknak saját beismerésére is alapítjuk. Az ellenzéki lapok egyértelműleg úgy nyilatkoztak, hogy a manőver, a taktika bevágott, s egyik fővárosi napilap „sikerült tréfa“ czim alatt irt vezércikket a dologról. Hát ez tulmegy a legszélsőbb kedélyesség határán is, mert az ország nem tréfálás és hecczek rendezése végett küldi képviselőit a törvényhozás keblébe. S akik mégis így járnak el, azok rutul visszaélnek polgártársaik bizalmával s kijátszák a törvényhozás és az ország érdekeit, persze, mert a Polonyismus és Károlyi Gáborizmus híveinek a képviselőség csak tréfa és heccz. Oly tulnyomó ezen irány az ellenzékben, hogy komolyabb tagjain is meglátszik hatása. Horánszky Nándort kétségkívül, a komoly, számottevő tagok közé kell számítanunk, s mégis mit szólunk akkor, mikor komoly hangon interpellációt intéz a kormányhoz, hogy mikor az első indennity törvény május 31-én járt le, a második pedig jnnius 1-én jelent meg a törvénytárban, mely időponttól számítva 15 nap mulva lépnek érvénybe a törvények, ennélfogva 14 napig költségvetés és indennity nélkül lesz az ország, mit szándékozik a kormány tenni hogy a törvényes

állapot megőriztessék. Mit szólunk ehhez? Ez után is még komoly politikusnak tartjuk Horánszkyt? Hisz ez az okoskodás vagy oly körmönfont, vagy oly naiv, hogy szerzőjére a charlatanság vagy az együgyűség bélyegét sűti rá.

A második indennity törvény azt állapítja meg, hogy az első vagyis a május 31-ig terjedő indennity „meghosszabbittatik“ julius végéig. Aki ebből mást ért, mint hogy a meghosszabbítás az első indennity lejártától vagyis május 31-től veszi kezdetét, az rosszhiszeműleg vagy tudatlanul jár el.

Bizzunk a józan közvéleményben, hogy az ellenzéknek e két kérdésben tanusított harcmodorából levonja a következtetéseket arra nézve, hogy az ellenzék politikai komolyságát és érettségét mennyire becsűlje, vagyis inkább — taksálja?!

Belföld.

Horánszky nagy felfedezése. Horánszky képviselőnek tegnapi interpellációjára, mely szerint f. évi junius hó 1-étől junius hó 15-ig nincsen költségvetésünk, az 1881. évi LXVI. törvény cikk 4. §-ának szövegével és értelmével sehogy sem egyezik meg. E szakasz első mondata ugyanis a szakasz rendelkezését világosan függővé tette attól: „amennyiben az időpont melyben valamely törvény hatálya kezdődik, magában a törvényben megállapítva nincsen.“ A most kihirdetett indennitási törvény első szakasza pedig egészen világosan és félreérthetetlenül azt mondja, hogy az ezen év öt első hónapjára szóló indennitási törvénynek „hatálya“ folyó évi julius hó 31-ik napjáig kiterjesztetik. Két-égtelen tehát — és még szörszálhasogatással sem bizonyítható ennek ellenkezője — hogy e kihirdetett törvény tényleg tartalmazza életbelépésének időpontját is, ez t. i. az ötödik hónap után következő első nap, azaz: junius 1-je. Épen azért van az újabb indennitási törvény ugy szövegezve, hogy nem tartalmaz egyebet, mint az előbbi törvény hatályának kiterjesztését.

Az ellenzéki csin. Az ellenzéknek tegnapi számában megirt s kellő értékére leszállított csinjét a B. C. következőleg írja le: Az egész coup napok óta rendszeresen elő volt készítve. Midőn szavazásra került a dolog, számos képviselő és hírlapíró összeszámítása szerint a szabadelvűpárt legalább 35 többséggel rendelkezett, úgy, hogy a szabadelvűpárt nem élt azzal az eszközzel, amely által a szavazást a házszabályok értelmében a mai napi ülésre halaszthatta volna, de sőt öt-hat szabadelvűpárti képviselő sürgős magánügye miatt még a szavazás előtt eltávozott azzal a megjegyzéssel, hogy a párt többsége amugy is biztos. A szavazás kezdetével azonban egyszerre mind több

és több ellenzék képviselő volt látható. kik addig — értesülésünk szerint — az ellenzék két klub helyiségekben időztek volt. Magától értetődő dolog, hogy e pusztán formai kérdést érintő szavazásnak csak úgy mint annak idején azon szavazásnak, mely a jászberényi törvényszéknek Szolnokra való át-helyezéséről szóló törvényjavaslat harmadik olvasásánál ejtetett meg, egyáltalán nem lehetnek politikai következményei.

(A törvénykezési szünet. — A sommás eljárás reformja.) A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap délután tárgyalás alá vette a törvénykezési szünet újabb szabályozásáról szóló javaslatot s azt azzal a módosítással fogadta el, hogy az 1. §. 2-ik pontját törölte s kimondta, hogy a törvény kihirdetése napján lép hatályba. — A bizottság ezután a sommás eljárásról szóló törvényjavaslatot vette tárgyalás alá. A 19. §-t függőben hagyván, a 20. §-t azzal a hozzáadással fogadta el hogy a tárgyalás alá kerülő ügyek sorrendje kifüggesztendő. A többi szakaszokat változtatás nélkül fogadta el.

A valutaszabályozás. A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap fejezte be a koronérték megállapításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A 11. §-nál aggodalmak merülvén fel aziránt, hogy az 50 filléres drágítani fogják a kis forgalmat, a bizottság a jelentésbe felveendőnek határozta, hogy a miniszternek figyelmébe ajánlja, miként az 50 filléresből lehetőleg kevés mennyiség veressék. A 12. §-nál azon rendelkezésre, mely szerint az egy és a fél koronaok mindössze 60 millió korona összegben verendők, felvetették az „egyelőre“ szó. A 13. §. azon rendelkezése, mely szerint a törvény hatálybalépésétől kezdve minden fizetés, mely ausztriai értékben teljesítendő, a fizetésre kötelezett fél tetszése szerint korona értékbeli aranyérmekben is teljesíthető, akként módosított: „E törvény hatálybalépésétől kezdve minden fizetés, mely ausztriai értékben, még pedig akár ércpénzben, akár nem abban teljesítendő, a fizetésre kötelezett fél tetszése szerint koronér-

tékbeli aranyérmekben is teljesíthető.“ A többi szakaszok csekély vita után változatlanul elfogadtattak. Tárgyalás alá vétetvén a magyar korona országainak kormánya s a birodalmi tanácsban képviselt királyságok s országok kormánya közt az érme- és pénzrendszerre vonatkozólag kötetendő szerződésről szóló törvényjavaslat, Hegedüs előadó rövid ismertetése után a bizottság azt általánosságban s a koronaérték megállapításáról szóló törvényjavaslat függőben maradt rendelkezéseinek megfelelő intézkedésének függőben hagyásával rövid vita után részleteiben is elfogadta.

Ezzel az ülés véget ért.

Országgyűlés.

Juni. 2.

A képviselőház ma folytatta a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetését. A népoktatás tételénél Busbach Péter igen figyelemreméltó s tartalmas beszédet mondott, melyben a népoktatás fontosságát fejtegette különösen a nemzeti politika szempontjából és kérte a kormányt, hogy már a legközelebbi költségvetések egyikében gondoskodjék a néptanítók anyagi helyzetének nagyobb mérvű javításáról. Madarász József a néptanítók érdekében beszélt. — Bartók Lajos kiterjeszkedett a közoktatás összes hiányaira a rossz tan-könyvektől a tanerők rossz javadalmazásáig és általános kulturpolitikai beszédet mondott. — Horváth Gyula arra kérte Okolicsányit, hogy vonja vissza a néptanítók minimális fizetésének 400 forintra emelését célzó határozati javaslatát hogy ki ne tegye azt leszavazásnak. — Horváth Nándor hasonló értelemben szólalt föl.

Csáky Albin gróf miniszter a ház tet-szése közt válaszolt a szónokoknak s először is köszönetet mondott azért az érdeklődésért, melyet a népoktatás ügye iránt tanúsítottak.

A nemzeti szellem érvényesítése a népoktatásban országos érdek s a miniszter mindent elkövet annak érvényesítésére. Kifejtette ezután a miniszter, hogy Okolicsányi határozati javas-

latát nem lehet elfogadni. Majd ha a tanítók fizetésének szabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásra kerül, akkor lesz ideje e fölött vitatkozni. Kijelentette a miniszter, hogy a tanítók fizetésének javítását már a jövő évben lehet eszközölni még abban az esetben is, ha a jövő évi költségvetés után fogadtatnék el a törvényjavaslat.

Okolicsányi László visszavonta határozati javaslatát s ezután a kultuszvita folytatását holnapra halasztották.

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök javaslatára kimondotta a ház, hogy a tegnapi szavazással napirendre tűzni határozott miniszterelnöki választ a költségvetés után fogják tárgyalni.

Thaly Kálmán a zóna-idő behozatala miatt interpellálta a belügyminisztert.

Pázmándy Dénes a budapesti rendőrségi főkapitány ama rendelete tárgyában interpellálta a belügyminisztert, amelyet a főváros közgyűlésén oly élesen megtámadtak.

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök azonnal megadta a választ s a miniszterelnök választát az egész ház tudomásul vette.

Ugron Gábor azt akarja tudni, hogy a közös hadsereg s a honvédség részt vesznek-e a jubiláris ünnepélyeken. Polónyi Géza a képviselők számára kinyomatni kéri a királynéhoz küldendő föliratot. Az elnök az utóbbira megjegyzi, hogy meg lehet tenni, de fölöslegesnek tartja. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök pedig megjegyezte Ugronnak, hogy a katonaság minden ünnepélyesség nélkül jelen lesz s egyáltalán nincs oka Ugronnak attól félni, hogy tartományi jellege lesz az ünnepélyeknek.

Pacifikáció.

Valamikor nagyon híres pacifikálók voltak, persze „muszka modorban“ Muravieff és Paskievics. Az ő híres röpké mondásuk: „Varsóban minden csendes“. „Magyarország felséged lábainál hever“. A kiontott vér és könny egész gyászos tengerét jelentette, anélkül mégis, hogy

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A nagy ut előtt.

Irta: Adorján Ármin.

Egyszerű történet, gyakran megújul, Nincs benne semmi bizzar, semmi vérfagyasztó.

A ki csak az ilyeneket szereti! ne is kezdje olvasni.

Másfél óráig tartott a tanácskozás. Suttogva, zaj nélkül folyt. Aztán kimondták az ítéletet. Az is így hangzott, mint a halálharang.

Különbem nem volt egyéb. A bírak elég kiméletesek akartak lenni; a vádlott nem is hallotta az ítéletet, szóltan volt nagyon. Csak környezetét érintette a kimondott kemény szó úgy, mintha tüzes vassal szurták volna meg, Hirtelen sírás fogta el valamennyiököt. Az apát, az anyát, a testvéreket; fuldokló, fájdalom-zokogás, mely a szív mélyéig hat és hasító, égető sebet okoz. De elfolytatták hamar. Ne hallja...

Különös ítélet, a mit a vádlottnak nem mondanak meg Mintha attól tartanának, hogy a mit a földi bírak végeznek: mihamar bekövetkezik nélkülük is.

A vád ott: ott fekszik vánkosain félig csukott szemekkel, némán. Felőle ítélnének akármit. Ő nem törődik senkivel, semmivel. Leszámtolt. Vétkezett: bűnhődni fog. A legnagyobb büntetés éri, a mit halandó elszenvedhet.

Nagy volt a bűn is. Az élet harcát akarta vivni, holott tudta, tudnia kellett, hogy gyöngye e harcra. Ifjan, csaknem gyermekével vetette bele magát az ádáz, zajos, véres küzdelembe, a melyben körülötte annyi millió erős, edzett férfi fáradt ki. Azt hitte elég, ha

forrongó eszméket, nemes idealizmust, érző szívet, rómlatlan kedélyt visz fegyverekül. Nem ismerte meg az életet; előtte üdén, mosolygón ragyogott minden virág: a napnak csak arany-sugarait látta, árnyat sehol. Ugy gondolta, hogy minden ember olyan becsületes, mint az apja, minden nő olyan tiszta szívű mint az édes anyja. Es a mi a legnagyobb vakmerőség volt tőle: remélte, hogy bár kis körben, képes lesz eszméit diadalra juttatni, ki fogja irtani az egymásra törő rosszat, legalább az emberiség egy parányából.

Évekig küzdött. Fialat lelke átható melegével, eszméi mocsoktalanságával, szellemének előre igyekvő, sötét séget oszlató fáklyájával. — Azok sorába állott, akik fejükkal dolgoznak s belső láng pezseg ereikben. — Nem gondolt a jövővel, nem törődött avval, hogy a sivár való megsorbitja a legélesebb kardot is. Nem vette észre, hogy míg a csata tüzebe hevül: ereje fogy, idegzete gyöngül. Megfeledkezett arról, hogy a természet hatalmas és megbosszulja az ellene vétkezőt. Ki akart emelkedni a borhüvelyből; a természet izzé törte e hüvelyt; nyomorult betegség bilincseit verte rá, melyek meggátolták őt munkája folytatásában. — Agyának sejtjei, mint megannyi kifáradt katona, rajzott, zúgott; egész lényét kimerültség tartá lekötve. Fialat volt és ah, már is mily gyöngye.

Nehéz sóhaj szállott fel kebléből. Kellte-e neki ez az erőmegfeszítés? Nem boldogabb-e a domboru melüli tudatlan mészáros, akit nem hevitenek magas eszmék, de aki teli tüdővel szívja hajnalról napestig a szabad levegőt! A lázas, folytonos munka, melybe egész szelleme belemerült, felemésztette összes erejét. Hetek óta szenvedni már a vértanuság kínzó gyötrelmeit s e hosszú, téltenségekben töltött napokon, ez almatlanul átvirasztott éjszakákon egész ifjúsága, küzdelme megújult előtte. Legszebb éveit

veszté el; a testi fejlődés soha vissza nem térő idejét. Mit ér azzal, hogy nevet szerzett magának, hogy becsülik: ha itt kell hagyni e nehéz e szép életet, összes fájdalommal. Mert érzi, hogy azok a bírak, bárhogy titkolják is, az utolsó utat jósolták meg számára. A csatában legyőzetett. Teste gyöngye volt s e harcban a szellem nem segíthet. Rövid idő lehet mindössze a mi még hátra van neki. Tudja.

Beesett arca még sápadtabb lesz, szeméből felcsillan a fátyolozottságon keresztül egy fény sugar, egy az utolsó köztül. Apa, anya testvérek odafutnak mellé. Kérdezik, mit akar, mire vágnék?

Tagadólág int fejével. Nem kell már neki semmi.

Azok csüggetegen távolodnak pár lépés nyire. Elszorult szívvel látják a látható pusztulást, mely az életre hivatott ifjút kitépi az élők közül. Szülőknak a bölcsőtől épített reménysége, ime menthetlenül vész a sirba; fekete gyász költözik be a házba. Siralom, bánat közelegnek gyors léptekkel.

A beteg agyában mintha megannyi vércsepp járna ördögi táncot. Most, ez utolsó percekben, küszöbén a tulvilági életnek, kijáratánál az emberi hiúság és gyöngeség e tágas birodalmának, — mig körülötte zokogó fájdalom tanyázik: képek vonulnak el e'ötte. Behuny szemekkel gondolja el, mi következik azután, ha az utolsó érverés is megszűnik? Mikor elül a szörnyű, néma harc s a győzelmes kárörömmel mélyeszi testébe a csontváznak rajzott halál fájdalomt okozó körmeit. Szülei: az a' d'ott jó szülők sirnak; minden könyeseppjük szívük öszinte bánatát jelzi. A pap imádkozik. A barátok több kevesebb részvétellel beszélgetnek róla: egyik-másik elmondja: „derék fiu volt“; ismerősei is sajnálkoznak felette. Egyik másik nő talán vissza is emlékezik, hogy egyszer tánczolt vele. „pedig komoly ifju volt“. Mások más tu-

magát a szabadság örök eszméjét megőlniök sikerült volna a „békítő” hóhérok.

A politika erélye úgy akarta, hogy miután magunk szerencsésen kihevertük a világtörténelem legbarbárabb pacifikációjának gyötrelmeit, kénytelen kellett mi is fölesaptunk pacifikatoroknak.

A haza bölcsse, a maga századokba belátó lángelméjével a nagy közjogi kiegyezés mellett egy kisebb, belső házi egyezséget is csinált horvát testvéreinkkel.

Nem lehet azt állítani, hogy drávántuli véreink valami tulságos szerényen báutnk volna a részünkről gavallérosan oda kínált charta bíca-val.

Telidesteli firkálják biz a fehér lapot ngy és nehéz pontozatokkal, melyeknek becsületes, komoly megtartása súlyos terheket rótt a modern magyar állam még fiatalosan gyöngé vállaira.

Am azért bár magunk megerőltetésével, de híven állottunk a kötésnél.

S imhol, mikor az új egyezés által megvetett biztos alapokon a nagy anyaállammal együtt az apró társországok is szellemi és anyagi föllendülésnek, virágzásnak indultak, egyszerre csak azt kellett méltó, nagy megdöbbenéssel észrevennünk, hogy a mi megbékélt hármis kis királyságunk voltaképpen egy forrongó vulkán, melynek bizonytalan határvidéjü kitérése még igen komoly veszélyeket hozhat reánk is.

Egy nagy eszű, de vakmerő és büns becsvágyu főpap és serege a Starcevic-féle politikai szélhámosoknak, felhasználván a magyar kormány ingerentijának lanyhaságát, a kormányt képviselő bánok gyöngeségét: úgy szólnak aláaknázta az egész országot s megtöltötte az aknákat a nagy délszláv álmok minden dinamitnál veszedelmesebb robbanó anyagával.

A veszély komoly, akut jellegét semmi sem bizonyította élénkebben, mint a horvát tartománygyűlés pártviszonyai, melyek hova tova kezdtek már-már lehetetlenné tenni az alkotmányos kormányzást.

Elérkezett a legfőbb ideje a társországok gyökeres pacifikációjának.

Ezre a szinte emberföltött munkára adott

a gondviselés a Khuen Héderváry Károly gróf személyében egy olyan rátermett férfiut; amilyen még eddigelé a horvát ügyek élén soha nem állott.

Ez a bán pacificálta Horvátországot. Helyreállította a hárm s királyság belső békéjét, visszavivta a magyar állameszme már-már megrendült tekintélyét, önkéntes számkivetésbekenyszerü visszavonulásra, sőt a közönséges büntettek megbecstelenítő börtönébe vitte a horvát ál-prófétákat.

Ennek az óriási, áldásos munkának eredményei fényesen mutatkoznak a most megejtett horvát tartománygyűlési választásoknál, ahol is a különböző hangzatos czegek alatt szédelő ellenék megsemmisítésével majdnem kizárólag a magyarbarát nemzeti párt jelöltjei jutottak diadalra.

A horvát nép óriási többsége ezzel a választással dokumentálta, hogy onnarral fordul el azoktól a népbolondító, lelketlen izgatóktól, akik a közügyeket önző célokra, privát ambíciójuk, anyagi érdekeik jogtalan istápolására használták föl.

Ezen fényes eredmény érdeme tulnyomórészt a báné, akit sikerei a modern Magyarország legkiválóbb, leghasznosabb államférfiai közé emelnek.

Hálával tartozik Khuen Héderváry grófnak nemcsak Horvátország, melyet az örvény széléről rántott vissza, hanem egész Magyarország is, melynek a közös függő viszonyok helyes, igazságos rendezése, valamint szuverenitásának megszilárdítása által eléggé meg nem becsülhető szolgálatot tett.

De önálló jelentőségü, férfianak a történelem ítélőszéke előtt is nem muló babért szerző, korszakalkotó tény ez a horvát pacificatio; mert minden mástól eltérőleg, nem az erőszakos elnyomatást, hanem magát a békét jelenti.

Morzsák.

A nagy esemény. József főherceg és a „Debreczeni” Kéltői írály a politikában. A menydörgés szava.

Mégis csak jó az, ha egy szerkesztőben barnumi lélek lakozik. Eleven, pezsgő, amerikai

észjárás. És esudálatos, hogy némelyikről egész váratlanul sül ki, hogy mekkora ilyenféle tehetőség lakozik benne.

Például csak a legutóbbi időben is egyik laptársunk, míg Baross halála híré kétkedő hangulatban írott pár sorban illusztrálta — addig Szapáry bukása híré ő tudatta először a világgal.

És ha ez a hír igaz lett volna, hát csakugyan lefőzte volna az összes lapcollegákat. De így csak a saját publikumát ültette fel. Igaz ugyan, hogy publikumával szemben méltánytalanságot követett el, mert csak egy részét ültette fel. A dolog ugyanis úgy áll kedvelt ellenzéki laptársunk szavai szerint, hogy a bukásról szóló táviratot fél öt órakor kapták, „a kkorára pedig már ezer példányon felül ki volt nyomva a lap”, s így a zakatoló gép azonnal való megállítása daczára is, csak néhány száz példányba került be a fontos hír.

Mint halljuk körülbelül ezerkétszáz-ezeröttszáz előfizető pert szándékozik a lap nyakába akasztani, amiért az ő példányából kimaradt ez a gyönyörűségezen feltrancsrozott kacska.

*

József főherceg is értesült a „Debreczeni” távirata felől s mint a lap állítja, külön reálátatott magának róla. Sőt mint biztos forrásból vesszük a hírt a főherceg elő is fizetett a „Debreczeni”-re, miután az saját szavai szerint: a legjobban értesült lapok egyikének látszik. És miután ő fensége figyelmét felhívták ugyan csak a nevezett lapban nem is olyan rég megjelent virágos nyelvű egyik újdonságra, melyért Verhovai szerette volna az író összcsofolni stylusa illeten pompás utánzásáért — a főherceg megrendelte azt a számot is, külön diszkidásban zöld papírra aranynyomással.

*

Hogy, hogy lehet száraz politikai dolgokat is ékes és virágos nyelven megírni arra pompás példát mutat szintén t szelt laptársunk írában a következőképen: „A magyar nemzetet szebb pünköszi ajándék nem érhetette, mint a Szapáry

lajdonságait emlegetik. . . Es eltemetik, a többi csendes emberek közé. Szülei holtukig siratják; testvéreinek is sokszor jut eszükbe; itt ott említik tán az ismerősei is és elfelejtik, el bizonynyal.

Izzó tüzrózsa gyul ki hirtelen sápadt arczán. Valami, valaki jut eszébe. Furcsa. Lázban van; maga sem tudja: él-e hal-e s milyen különös dolgokkal foglalkozik. Nem megy ki a fejéből. Egy leányka jut eszébe: — nem először mióta beteg — vonásaira tegnap még tisztán emlékezett; most elmosódnak előtte. Csak szeméire és ajkaira emlékszik s a hangját mintha keresztül hallaná a foytonos zugáson, mely fülét betölti. — Ez a leányka volt tavasza életének gyermekévei óta, titkos ábrándjainak, rejtett vágyainak élő alakja. Reá gondolt komoly tanulmányai közt; a róla való gondolkozás lelkesítette küzdelmeiben; ez édesíté meg keserőségeit; lényével forrott össze jövőjének minden mozzanata, szívének minden édes reménysége, előre is boldogító vágya. Mint oltárképet őrizte lelkében, királynője gyanánt eszméinek, melyek mind neki hódoltak, hozzáfűződtek. Már nem is volt messze a végeztől. Gyakran foglalkozott az aransugáros, rózsás jövővel, kettőjük jövőjével. . .

És vége mindennek. Tompa fájdalom keseríti el. Háatlansággal vádolja magát, de úgy érzi, hogy a kiket itt ke l hagynia, azok közt e lánykát hagpja itt legnehezebben. Szeretettel gondol családjára, mely odaadó gyöngédséggel ápolja s a leányt, ki konvencionális társadalmi szokások miatt meg sem látogathatja, szívből sajnálja itt hagyni. Heves vágy, izgató láz vesz erőt rajta. Felveszi a harcot újra. Nem megy; nem hagyja itt az életet, nem hagyhatja itt őt. hiszen most jön a tavasz; illata ide száll, derüje előre mosolyog Nem, nem hagyja.

Kimerülten vonja magára a takarót és

szinte kellemetlenül veszi, hogy családja oda-siet hozzá, tudakozódlk állapota felől. Nem esik jól az az anyai kéz áldásos melege ah ha az ő kis keze egyszer végigsimítaná égő homlokát, azt hiszi, meggyógyulna. Ellenállhatlan, szinte kitérő vágyat érez, hogy lássa őt, beszéljen vele, hallja hangját kezét érintesse, itt legyen közelében, ne is menjen el tőle soha!

De a józanság lehüti hamar. Nem lehet. Hogy hívhatná ide őt? Mit mondának hozzá szülei és az ő szülei? Kitenni a világ szá-jának.

Iszonyu harc dul bensejében. Mit törődik ő mindezzel, — mikor neki még pár napja van hátra? Látni, igen látni akarja.

Szólni akar, de szava elful. Hiába erőlködik; hasztalan kérdezik körülötte: mit akar. Nem tud válaszolni csak hörög, szemei tüzben égnek s egész valója rendkívüli izgatottságot áru el. Senki sem tudja, mit akarhatott s fájdalommal gondolják; az utolsó vihar, mindjárt lecsöndesül örökre.

Órák telnek, míg ismét magához tér. És újra agyába őtlk az előbbi gondolat, most valamivel tisztábban itél. Belátja, hogy a mire vágyott, lehetetlen. Még jó, hogy nem szólt. De sötét fájdalom fogja el. Így kell kimulnia a nélkül, hogy még egyszer fülébe csenghessen dallamos, édes hangja? Mióta beteg, avval vígasztalta magát: hogyha jobban lesz, újra láthatja őt. Le kell mondania e boldogító reményről örökre. Legalább arczépe volna tőle hogy forró ajkaihoz érinthesse, szívére zárja s azzal együtt haljon meg. Könnyebbek volnának fájdalmai is. Nincs semmi. Hogy is jutott volna neki eszébe ilyen dologról gondoskodni? Soha sem törődött az effélékkel. S most érzi, hogy hátralevő óráit odaadná egy kis emlékért.

Hirtelen örömsugár villan át arczán. Tárcaja után nyul s szinte lopva, hogy ne lássák tépett papírszeletet vesz ki onnan. Csókolja,

csokolja, forrón, hosszasan, könnye is ráhull s fátyolos, nedves szemekkel is csak nézi a foszlányt, nézi. Környezete nem tudja, mi lehet az a mi ily változást idézett elő a betegnél. Nem is mutatja nekik. Féltekenyen elrejtji.

Meg van hát. Egy gyűrött lapoeska, melyet valahol lelt. Az ő írása. Régen írta, gyermekkorában még. Egyszerü, kuszált vonások, de neki kedvesebbek a világ minden drágaságainál. Csókolja, egyre csókolja s azou tépelőpik, vajjon gondol-e rám, aggódik-e értem, leveri-e, ha megtudja, hogy az a komoly, bolond fiu nem „érzeleg” többé előtte.

Mit érez iránta? Olyan mindennapi részvétet-e, mely másnapra elmúlik, avagy átrezeg-e lelkén az a részvét?

Tünődik, töpreng rajta s görcsösen fogja a papírt és csókolja, csókolja egyre.

Harmadnapra örökre elaludt. Ujjai akkor is görcsösen szorították a papírdarabkát. Egészen úgy történt, ahogy elgondolta. „A részvét általános volt.”

A leányka, kiért az ifju utolsó perczéig lángban égett, titkon megsíratta a „derék jó fiut”, de mikor a mamája kérdezte: miért vörösek a szemei, azt felelte:

Kifutta a szél.
Persze, hogy kifutta. Kifujja bizonyosan azt a kis melegséget is előbb-utóbb amit igazán érzett az ifju iránt.

Vége is, ő rajta — szegényen — nem lehet már segíteni s a lány sorsa a férjhezmenés.

Mihelyt alkalmas kérő jön, meglesz a kézfogó is. De azért még sokszor fog visszaemlékezni arra a komoly fiura, aki egy irkalappal ment a másvilágra.

Egyszerü történet, ugy-e? Nincs benne semmi bizarr, semmi vérfagyasztó.

Annyi az egész érdeme, hogy igaz.

bukása! Tegnap este, midőn e nagy esemény híre Debreczenben elterjedt, városunk felett vihar dult, zúgó szél zendült. A menydörgés szavában a Szapáry végítélete harsogott!

A menydörgés szavát mi is hallottuk ugyan, de nekünk ez a menydörgés inkább azt juttatta eszünkbe, hogy:

Partiunt montes et nascitur ridiculus mus.
... Az az hogy nem is hegyek vajudtak, hanem csak a parlamentet bohóckodási helynek néző, nem nagyon érett politikai hecczimesterek.

Julius.

Napi hírek.

— **Ünnepi istenítiszteletek.** Pünkösöd első napján d. e. a református templomokban szokás szerint urvacsora osztással egybekötve tartanak istenítiszteleteket. Predikálni fognak a nagytemplomban. **Dicsőty** József, a kistemplomban **Kiss Aron**, az új templomban **Könyves Tóth Kálmán**, az ispotály templomban **Szabolcska Mihály**. Délután és ünnep második napján d. e. és d. u. tölváltva legatusok predikálnak. Az ágost. hitv. ev. imaházban az istenítisztelet pünkösöd ünnepén a szokott időben, d. e. 10 órakor, d. u. 3 órakor fog tartatni. Mindkét ünnepnapon az Ur szt. vacsorája is ki fog szolgáltatni. Junius hó 8-án pedig mint a koronázás 25-ik évfordulóján d. e. 10 órakor hálaistenítisztelet lesz.

— **Kik mondanak verdiktet a Tafler-Benedek sajtópörben?** Tafler Ignác által Benedek János ellen indított sajtópörben — mint már említettük — jun. 20-dikán tartják meg az esküdtzéki tárgyalást. E tárgyalásra az esküdtzések második osztályát hívják be, amelynek tagjai a következők: Dr. Kocsár Gábor ügyvéd. Dr. Popper Mór ügyvéd. Tóth István építész. Dr. Fái Márk orvos. Kovács Gyula kereskedő. Györy Elek főiskolai pénztárnok. Konec Elek biztosítási hivatalnok. Dr. Bakonyi Samu ügyvéd. Stieber János cipész. Pongrácz Géza kereskedő. Mándoky Béla nyugalmazott színész. Riesz Henrik kocsiyáros. Békéssy László tanár. Bechert Manó kereskedő. Keszei József birtokos. Szalay István állat orvos. Balázs Ödön gyógyszerész. Veszter István kereskedő. Kertész János birtokos. Csicsó Lajos kereskedő. Sepsy Dezső megyei tisztviselő. Dalmi Kálmán bank hivatalnok. Dr. Bühk Géza orvos. Csóka József birtokos. Dr. Tüdös Kálmán orvos. V. Szabó Miklós birtokos. Örvényi Ottó gyógyszerész. Simonffy Emil birtokos. Miskolcsev Nándor gözmalmi hivatalnok. Dr. Vedródi Viktor tanár. Udvarhelyi Géza városi tisztviselő. Vágó Andorkeresk. Róza Sándor főiskolai háznagy, Miskolcsev Jenő kataszteri hivatalnok, Saly István vasúti hivatalnok, Balla Mihály birtokos. **Póttagok:** Jánossy József kereskedő, Szatmári János-állatorvos, Szőke János gubás, dr. Magoss György ügyvéd. Horváth István sertéskereskedő, Lichtschein Sámuel birtokos, Leszkay András szingigazgató, Szojka Gyula tanár, Rochlitz Arthur bank hivatalnok, Wessprémy Kálmán megyei tisztviselő, dr. Csikos Sándor orvos, Hajdu István tanár.

— **A hortobágy megázott.** A debreczeni jószágirtó gazdaközönség a maga teljes nagyságában tudja méltányolni ezt a három szót, különösen pedig egy hosszú forró aszaló hónap után. Szerdán is, tegnap is anyyaira megeredtek az ég csatornái a pusztán, hogy nem esett, hanem valósággal ömött az eső, akár felhőszakadáskor. — A száraz, szomjuhozó föld nem tudta magába szívni a tömérdek esőt és nagy területeken víztócsák keletkeztek. — A lankadó mező megint föléd, ami azért is kívánatos, mert közeledik az állatbemutató s most már nem kell amiatt aggódni, hogy junius 14-dikére talán nem is lesz mit mutogatni az ország minden részéből összegyűlő vendégeknek.

— **Zóna idő mindenfele.** Thaly Kálmán városunk I. kerületének orsz. képviselője tegnap következő interpellációt intézte a belügyminiszterhez: „1. Van e tudomása róla a miniszterelnök urnak, hogy a főváros törvényhatósága a zónaidő behozatalát f. évi junius 1-től

kötelezőleg elrendelte? 2. Elismeri-e a miniszterelnök ur a törvényhatóságok jogát az időszámítás meghatározására nézve? Vagy ha nem 3. tehát az okvetlenül bekövetkezendőgyformátlanláság és zavarok elkerülése végett intézkedett-e a kormány ez irányban a kormányzat összes ágazataihoz tartozó hatóságoknál és közintézetknél is az egész ország területére kiterjedőleg? Avagy a vidéken az eddigi helyi és helyes időszámítást kívánja fantartani? Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek. — Nagyváradon a városi tanács elhatározta, hogy a közgyűlésnek ajánlani fogja, miképp azt Nagyváradon általánosan hozzák be.

— **A „Zion“ debreczeni betegsegélyző egyesület** 1892. Junius hó 11-ik napján a „Margit“ fürdő dísztermében saját pénztára javára zártkörű hangversenynyel egybekötött tánczvigalmat rendez, a meghívókat közelebb küldik szét. A rendezőség a következő tagokból áll: Weisz Sándor b. elnök. Friedmann Jaoques b. pénztárnok. Márkus Miksa b. ellenőr. Helyárok: Számozott-hely 1 firt 50 kr. Belépti-jegy 1 firt. Jegyek előre válthatók: Weisz Sándor, Márkus Miksa, Baum Miksa, Schwarz M. L. és Bóros Testvérek urak üzletében. Számozott helyek Weisz Sándor üzletében kaphatók. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor. A műsor a következő: 1. Nyitány Rákóczy induló Ráczy Károly és zenekara. 2. Szavalat „Jehova“ Kis Józseftől, előadja Békés Sándor ur. 3. a) Legenda b) Mazurka Wienawskytól, hegedűn előadja Friedmann József zenetanár ur, zongorán kíséri Steinacker Sándor ur. 4. „A vándor“ Schubert-től éneklő Hirsch Jeni k. a. kíséri zongorán Hites Lajos ur. 5. Liszt rhapsodia, zongorán előadja Weinberger Margit kiasszony. 6. Humorisztikus felolvasás Katona Imre ur által. 7. „Csárda jelenetek“ Hubaytól, hegedűn előadja Friedmann József ur, zongorán kíséri Steinacker Sándor ur. 8. Népdalok éneklő Hirsch Jeni k. a., kíséri Ráczy Károly.

— **Miniszteri engedély látványosságok tarthatására.** A belügyminiszter Szikszay Gyulának a Margit fürdő tulajdonosának megengedte, hogy nov. 30-ig mindennemű szindarabok kizárásával daltársulati, tornászati, kerékpározási, léghajózási, optikai és lovardai előadásokat rendezhessen; de minden esetben tartozik kikérni a helyi hatóság beleegyezését. Szikszay Gyula már jun. 8-dikán, amikor nagy népünnepélyt rendez a fürdő telepén, élni is fog ezen engedéllyel.

— **Madárpróba.** Tegnap jelentkezett a kapitányi hivatalnál a talált kanári gazdája. Az ilyen madaraknál legnehezebb megállapítani „a személy azonosságát.“ A kapitány úgy segített magán, hogy előhozott 3 kanarit s úgy a gazda, mint a cseléd külön-külön azonnal ráismeretek a kis zsekevényre. E szerint az árverező újságírók elestek a kis madártól. Keressenek maguknak másutt — jómadarat.

— **Egy kis tévedés.** Beállít a kapitányi hivatalba egy szegény ember a legnagyobb fokú indignációival. — Kapitány ur, rablas! Halatlan! Megjelenik a portámon két ur és minden zsenirozás nélkül elhajtják a disznómat! Fényes nappal!

— **Ucczu!** kiált fel a kapitány, ez már aztán főben járó dolog. Legyen nyugodt, ezt a merészséget megkeserülök azok a vakmerők.

Ebben a perczen belép a kapitányi hivatalba egyik polgári rendőrtisztviselő. Emberünk meglátja, elsápad és odaugrik a kapitányhoz, a füleibe sugva:

— **Instálom kapitány ur éppene z a z ember volt az egyik rablól!**

— **Ugy, mondja a kapitány,** az már egészen más, hiszen maga nem kirabol, hanem — **v é g r e h a j t á s t** szenvedett. Éppen jó helyre jött, azt a végrehajtást éppen én rendelttem el.

Ugyis volt.

— **A debreczeni autonóm orthodox izraelita hitközség** Ö Felsője koronázási jubileumára hódoló feliratot küldött Ö Felsőségéhez. A felirat szövege a következő: Császári és Apostoli Királyi Felsője! Legkegyelmesebb Urunk! Folyó 1892. évi junius 8-án, mint Felsője magyar királyiá történt koronázásának huszonötödik évfordulóján, — azon történelmileg oly emléke-

zetes és nagy jelentőségű emléknapon, a melyen édes magyar hazánk milliói emlékünnepet ülvén, buzgó könyörgéssel az élet urához esedeznek, hogy Felsője drága életét népeinek boldogítására minél messzebb terjeszse ki, — mi is legszentebb kötelességünknek ismerjük Apostoli királyi Felsője iránti végtelen szeretetünket, hódolatunkat és hálánkat hódoló tisztelettel Felsője magasztos Trónja zámolýához juttani. A szívünkre áradt örömezzés annál élénkebb, mert Apostoli Felsője atyai gondja kiterjed édes magyar hazánk minden vidékére és minden fiára — valláskülönbőség nélkül — egyaránt. Nekünk, mint édes magyar hazánk hitű orthodox zsidó vallású fiainak, különös okunk van ezen örömnappal megünneplésére, mert hitű orthodox zsidó hitfelekezetünk teljes autonómiáját Apostoli Felsője királyi kegyelmének köszönhetjük.

Mint hitű orthodox zsidók hagyományos ősi vallásunk szerint legelső kötelességünk Felsője-gednek, mint koronás királyunknak, a törvény örök és a nép atyjának szeretettel és tisztelettel hódolni, és Felsője és édes magyar hazánk jólétéért minden nap Istenhez imádkozni. A midőn ezt ezen nagy örömnapon annál is inkább megteesszük és buzgó könyörgéssel a királyok királyához esedezünk, hogy árássza ki Felsője-re, s felsője királyasszonyunkra és az egész felsője uralkodóházra malasztja bőséget, áldja meg hosszú élettél és koronázza meg dicsőséggel és boldogsággal: a legmélyebb alázattal kérjük Császári és Apostoli királyi Felsője-gedet, hogy tántoríthatlan hűségünknek és változhatlan ragaszkodásunknak ezen szívünk mélyéből eredő nyilvánulását kegyelmesen fogadni méltóztassék.

A kik egyébiránt hódoló tisztelettel és tántoríthatatlan hűséggel vagyunk Debreczenben a debreczeni autonóm orthodox izraelita hitközség közönségének 1892. évi május 25-én megtartott közgyűléséből: Császári és Apostoli királyi Felsője-gednek! **Legkegyelmesebb Urunknak!** Leghívebb alattvalói: A debreczeni aut. orth. izr. hitközség nevében: Tafler Ignác, elnök. Lippe Ármin, jegyző.

— **A koronázási jubileum Debreczenben.** Hatóságok, egyletek meghívása. **Simonffy Imre** kir. tanácsos polgármester a városban lévő hatóságokhoz, testületekhez, egyletekhez meghívót intézett, hogy Ö Felsője megkoronázása 25 éves fordulójának napján jun. 8-dikán, szerdán reggel 8 órakor az ev. ref. nagytemplomban 9 órakor pedig a r. kath. templomban tartandó hálaadó istenítiszteletekre megjelenni sziveskedjenek. Gyülekezés a város háza nagytermében reggel ½8 órakor, ahonnan a felvonulás az istenítiszteletekre testületileg fog történni.

Jubileumi mise. Szakszó Rezső prépostkanonok-plebános hasonlóképen meghívókat küldött szét, melyben a hatóságokat, testületeket és a nagy közönséget tisztelettel meghívja a junius 8-dikán a r. kath. plebánia templomban d. e. 9 órakor tartandó ünnepélyes hálaadó szt. misére. E z e n é s m i s e n a 39. gyalogezred zenekara Czapek Péter karnagy vezetése alatt több műkedvelő szives közreműködése mellett előadja Horák gyönyörű miséjét. Énekeknek: Zivuska Ferenczné urnó s tanítványa: a zenede növendékei. Továbbá Boross L. Szendrő S. Pászay J. Husz L. Stainacker J. Harmath G. Tikos J. és Balogh Gy. urak. Gradualére Mozart egy igen szép négyesét adják elő. Offertoriumra „Domine exaudi“ duett lesz. Éneklők Zivuska Ferenczné urnó (Sopran), Hirsch Jeni kisasszony (alt). A próbák nagyban folynak. E sok nehézséggel járó szép mise, hogy teljesen correct lehessen a szives közreműködők idejét teljesen igénybe veszi. Tekintve véve ezen körülményt f. hó 5-én az az Pünkös napján zenés mise nem lesz.

A debreczeni kereskedőtársulat elnöke: Zádor Lajos a következő meleg hangú felhívást intézte a debreczeni kereskedőkhoz: Ö csász. és apostoli királyi Felsője megkoronázása 25-ik évi fordulójának megünneplése alkalmából fővárosunkban o y impozáns fény fog kifejtetni, mely ezen nagy jelentőségű államjogi tényre való megemlékezést s a magyar nemzetnek koronás királyához való tör-

hetlen ragaszkodását külsőleg és méltóan kifejezésre hozza. Nemzeti ünnepet ül az egész Magyarország s ha a fővárosba koncentrált fény kifejtésében örömmel igyekezünk közreműködni. Itthon is tartjuk meg ez ünnephez illő komolyságot, mely alkotmányt, szabadságot élvező s azt megbecsülni tudó nemzethez méltó. — Felkérem ennél fogva a főtérre s azon utcákon, hol a hálaadó isteni tiszteletre vonuló menet elhalad, üzlettel bíró kereskedő urakat, miszerint a koronázási évforduló napján azaz t. évi június 8-án reggeli 8 órától déli 12 óráig üzletüket zárva tartani sziveskedjenek.

Az izraelita hitközség hódoló felirata. A debreczeni haladó izraelita hitközség, igen meleg, hazafias hangú hódoló feliratot intéz Ó Felségéhez. A feliratot Feischl Károly elnök és Burger D. József jegyző irták alá. A műrást Zellinger végezte. Dávidházy Kálmán pedig diszes albumszerű fedelet készített hozzá, melynek előlapján palma levelek között a hitközség jelvénye; a héberfeliratu kettős frigy tábla látható.

Debreczen város tiz tagu hódoló küldöttsége ma délben értekezletet tartott, melyen a budapesti utazást beszélgettek meg.

Az új harangok. A pocsaji kis ev. ref. egyház hívei 3 drb. harangot öntettek 4000 forintért, melyet Tury János és fia bpesti harangöntők készítettek. Már el is végezték a felállítást és midőn először kondították meg a harangot, a község minden vallásu lakói, úgy a gör. kath. mint az ev. ref. vallásu, megjelentek a templomban, hol Békési Lajos ev. ref. lelképásztor tartott szép beszédet, melyben megköszönte a híveknek áldozatkészségüket. — Szomorú véletlen, hogy midőn a lelkész az új harangot felavatta: annak első kondulásakor halt meg kis fiacskája rövid szenvedés után.

Kicsinyek vizsgája. Nagy napok volt ma az árok-utca új kisedővodának. — Növendékei beszámoltak a tulajdonos városnak, mit tanultak ok az óvónénitől Ujtalussy kisasszonytól a legelső estendőben. — Mikor Simonffy Imre polgármester, Némethy Lajos és Dicsőfi József lelkészek és Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő beléptek a felvirágozott óvodába, a kis Halupka gyerek, hogy mindenki láthassa, az asztal tetejére állva, ékes, verses dikcióval üdvözölte a vizsgára érkező urakat, olyan bátorsággal, mely bizonyos nagyobb „gyerek“-nek is büszkeségére válnék. — A küldöttség, meg a szülők, kik nagy számmal hallgatták az apróságok ügyes feleleteit, megvoltak elégedve és elhalmozták dicsérettel Ujtalussy kisasszonyt.

Debreczen város statisztikai bizottsága tegnap délután felülvizsgálta a lelkészek által beszoigáltatott 1891 évi népmozgalmi adatokat és a tiszti főorvos 1891 évi jelentését az egészségügyi álapotáról.

Ünnepély június 8-án a nagyerdőn. A mint mult s z á m u n k b a n i s e m l i t e t t ü k , a Király koronázás 25-ik évfordulójának emlékére nagyszabású és fényes ünnepélyt rendez j u n i u s 8-ikán délután a debreczeni főisko a tanárkara. Az ünnepély, melynek tervezete a legjobb omenek között indult meg és a mely mindenütt élénk visszhangra talált s városzerte élénk érdeklődést keltett: a főiskolai összes tanuló ifjuság közreműködése mellett a Nagyerdőn tartatik meg. Addig is, míg e talpra esett eszme megvalósítási módozatairól többet irhatnánk tájékozásul eláruljuk a következőket: Az ünnepély disztornázással veszi kezdetét. Előbb szabad gyakorlatok lesznek az összes tanuló ifjusággal s aztán szergyakorlatok — nyújtón, korláton és a többin — versenytetés, ugrás, bakugrás és válogatottak erővel. Már az maga imponáns egy látvány lesz, mikor vagy h a t s z á z d i á k egyszerre mutatja be ügyességét: tudunkkal ennyi soha se tornászott még együtt. A szertornászoknak sem hisszük, hogy lett volna valaha olyan alkalmuk annyi érdeklődő előtt mutatni be: ki mit tud, mint majd most lesz. A mint halljuk egynemelyik ambitiosusabb már is alig várja a jövő szerdai napot. A f ő i s k o l a i é n e k k a r szinte résztvesz az ünnepélyben s e célra új darabokat is tanult be. — A városi tanács meg gondoskodott arról, hogy az

ifjuságra aztán ne csak szellemileg legyen maradandó hatással a koronázási jubileum ünnepélye s a disztornázás után derekasan megtraktálja őket s e célra már adott is 250 forintot. A mint halljuk, erre is van ambitiosus ember. Ünnepély után t á n c z m u l t s á g lesz Rácz Károly zenekara mellett. Az ünnepély előtt a városi közönséghez meghívók fognak szétküldetni. Beléptidij a táncmulatságra személyenként egy forint lesz, a miért izletes étel és b o r i s fog kiszolgálatni.

Elvezett a Széchenyi utcából a karsu közön átmenve a kadas utcára egy kis nő remontoir arany óra niki lánczczal, mely láncz három részből áll s harmadik részén egy kis csengő van. A szives megtaláló kérétek a tárgyat nagy-uj-utca 1598 sz. a. elvinni, hol illő jutalomban fog részesülni.

A n.-hajomi birtok árverése. A vagyonbukott Móríz Pái csődügyében nevezetes, még pedig a hitelezőkre nézve igen kedvező fordulatot idézett elő a legutóbbi nagyhajomi árverés. A nagyhajomi birtok május hó 31-én került árverésre Nagyhajomban, a tömeggondnok Hlatky Endre nagyváradi ügyvéd közbejöttével. Az árverés rendkívüli érdeklődés mellett folyt le. — Az ország különböző részéből összegyűlt érdeklődők száma 50 körül volt. Tényleg betette a bánatpénzt 14 árverelő. Az ingatlan adó alapján csekély becsárt képviselt ugyan, de az mindenki által tudva volt, hogy a birtok 300—350,000 frt közt fog elkelní, mert úgy vélekedtek, hogy az anuyit ér. Maga a vagyonbukott aktívái közt 350,000 frttal vette fel. — Az árverésnél azonban ennél sokkal magasabb áron kelt el, mert Tóth László, kinek Biharmegyében már Szalárdon és K. Tarjánban terjedelmes birtokai vannak, mint legtöbbet ígérő 540,001 frtért vette azt meg Legkitartóbban árvereltek még a birtokra Schwarcz Ferencz, ki 533,000, frtot és Ujhelyi Lipót budapesti lakos, de Tóth Lászlón kívül legmagasabb ajánlatot gróf Széchenyi Aladár tette, aki 540,000 frtot ígért. Résztvettek még az árverésben Lovassy Ferencz, Brüll Henrik és fia, Bajom községe, Harstein, Schwarz Abraham, gr. Blankenstein testvérek, Bartha György pozsonyi közjegyző, Neiszidler Károly pozsonyi országgyűl. képviselő. A debreczeni főiskola megbízottai nem vettek részt az árverésben. Mert ilyen magas árt ezért a birtokért melynek jövedelmezősége nagyon problematikus, nem ígérhettek. — Az eredmény mindenkit meglepett s azon kedvező helyzet állott elő, hogy ennek folytán a két jelzálogos hitelező közel egy millió forint követelése az eddig eladott ingatlanokból teljes kielégítést nyert, sőt valószínű már hogy ezen vételárból is mintegy 60—80000 frt fog maradni az általános csőd hitelezői javára. Ezenkívül a pozsonyi takarékpénztár kezében zálogul letett taraczvölgyi elsőbbségi vasuti részvények, melyek névértékben 400,000 frtot képviselnek, az általános csődtömegbe jutnak. Ezek kedvező értékesítése esetén a csőd-hitelezők mintegy 40—50 % ra számíthatnak. Ezen árverés is, mint a váncsodi, igazolta, Hlatky Endre tömeggondnok és a csődválasztmány eljárását. kik a szabadkézből eladá-okba nem mentek bele, a tett kecsgettőknek látszó ajánlatokat nem fogadták el, s ezáltal a tömegnek mintegy 200—250,000 frttal kedvezőbb helyzetet teremtettek.

Vegyes hírek.

*** Rettenetes vasuti szerencsétlenség.** Kedden este a Novska vasuti állomásnál olyan borzasztó vasuti szerencsétlenség történt, amilyen csak Amerikában szokott történni. Ugyanis a Zágrábból Brodba induló személyvonatot a forgószél utólérte és oly borzasztó erővel rohanta meg, hogy a vasuti kocsikat szétdobálta, az első és második osztályu kocsikat felemelte a levegőbe, és belevetette az árokba. Több kocsi izzé-porrá zuzódott. Huszonkét utas súlyosan megsebesült, legtöbben életveszélyesen. A sebesültek között van dr. Pözl szerajevói lakos, Gruicsics polgármester, Fasenovacs kutyeroi méntelepi hadnagy. A távirati vonalokat teljesen szétrombolta az orkan.

*** Óriási vihar** dühöngött kedden a Dunántul. A vihar este nyolcz óra tájban keletkezett, mely jéggel vegyes felhőszakadásban tört ki. Kiterjedt ez a vihar Zala- és Vas megyére, Sopron és Magyar-Óvár vidékére s mindentelé nagy pusztításokat vitt végbe.

*** 240 ember megégyve.** A birkenbergi ezüstbánya Mária-aknájában (Csehországban) tűz ütött ki. Reggeli 4 óráig 12 halottat és 20 élt hoztak ki a bányából, mire felfüggesztették a munkát, minthogy a mentőket a kifejlődött gáz elkábitotta. Dél előtt a mentési munkálatokat ismét megkezdték. Falkenhayn gróf földmívelési miniszter külön vonaton Prizibamba érkezett és azonnal az aknához ment, ahol szivetrázó jelnetek folytak le. Az Adalbert- és Ferencz-József aknából egész éjjel hordták fel a halottakat. Eddig összesen hatvanhét holttestet hoztak ki. Most már nincsen remény, hogy még élve hozzanak ki valakit a bányából. — Mint Birkenbergből távirják, a katasztrófa sokkal nagyobb, mint eleinte gondolták. Még száznyolczvankilenc ember hiányzik; lehet, hogy ezek közül egy-kettő életben van. Az aknában levő munkások közül azonban aligha hoznak ki élve valakit.

*** Nagy botrány egy kaszinóban.** Kurta korcsmában is hatalmas botrány számába menne az a brutális jelenet, ami a német-palánkai kaszinó kertjében a napokban történt s amit tegnapi kelettel ir meg nekünk egy teljesen megbízható uri ember. A kaszinó évkönyveiben aligha lesz valaha megemlítve ez a gyönyörűség „kaszinókerti multság“. Az történt, hogy egy kir. járásbíró háromszor a földhöz vágott, megtaposott s az asztal alá tepert két gyáros, állítólag csekély és szóbeli sértés miatt. A hallatlan botrányt ezekben írja le levelezőnk:

„Gyalázatos eset történt május 29-én éjjel a német-palánkai kaszinó kertben. Tillinger kir. járásbíróval szóvitába eredt két gyáros. Michels Károly és János s valahogyan sértő szavakkal találta illetni az egyik Michelset Jánost. „A nobile parfratrum“ a szóbeli sértésre dühödten ráugrott a járásbíróra, három izben a földhöz vágta s az összegyűmösölt embert aztán belökte az asztal alá. Az ily otromba módon meggyalázott Tillinger járásbíró feltápáskodván, rendőrt hivatott s kétségbeesett dühében rá akart lövetni a Michels-testvérekre. Az egész városban kínos feltűnést és megbotránkozást keltett ez a hallatlan skandalum s mindenfelé róla beszélnek“. — No hiszen beszélhetnek is!

Miért nem született francziának.

Irta: Bogdanovics György.

A napokban künn jártam a temetőn. A fényes feliratu sírok között bolyongva, odaértem az én elhunyt szeretteimhez, kiknek sírját, ha nem is obeliskes és pyramisok hirdetik, de a kegyelet adójaként pár cyprus takarja el neveiket a kicsiny síremléken.

Midőn a május 1-én oly hamar leégett gépgyár romjait nézdeltük, egy pár öregebb ember babonás megjegyzéseit hallám s ez is temetői kirándulásomra emlékeztetett.

— Tudjátok-e, — mondá egyik öreg munkás ott a tömegből, — hogy e romok alatt a hajdani váci temető van. Isten ostromozta meg e gazdag várost, mert elhunytjainak sírhelyén várszerű építkezéseket tett!

— Eh, dehogy az Isten ostromozta! — felelte egy borvirágos arczu munkás. — Ennek így kellett lenni! Szenvedjenek a gazdagok is! Épen nevenapját ülte az az ánglius, mikor tsipsz! tyupsz! — beszakadt a nagy gépszoba is!

— Hallgass! — sugá egy ifjabb munkás, kormos arczát óvatosan körülhordozva. — A gyár fel lett gyújtva, az kétségtelen, de mi ne beszéljünk itt róla, mert még elfognak!

S a jövődő Ravacholok elszéledtek. De én még csak azt az öreg munkást szerettem volna hallgatni, a ki egyre hajtogatta:

— Nem! ez Isten ostroma! Itt halottak pihentek és nem hagyták békében! Ilyet falun nem tennének! Hiszen milyen nagy átok az, ha

valakire rá mondják, hogy még a sírjában se nyugodjék békében.

— Miért nem születtem francziának?! — mondá hangosan egy ifjabb suhancz.

— Miért?

— Hát most én lennék Ravachol! a kiről a lapok így írják! Az aztán értett a dologhoz! Az aztán megmutatta az uraknak!

— Helyet! félre az utból! — ordítá egy rendőr és a tömeg helyt adott. Vele én is.

Elballagtam. A még füstölő romhalmaz régen elmaradt mögöttem és én azon gondolkodtam, hogy igaz van annak a vén embernek. Ez a nagy terjeszkedő város elveszi a meghaltak nyughelyét is! — Vajjon az alatt nyugvók meghallották-e a dübörgést, mikor épültek felettük a házak?

Megérezték-e a lángoszlopok hőségét, midőn ismét egyenes lett fejük felett a talaj!

— Érezték? Ah, dehogyan érezték! De mi, a kiknek apáik, dajkáik nyugszanak ott, jeltelemül, minekünk fájhat csupán, ha nem találjuk meg többé a porladozó kedvesek nyughelyét!

S eszembe jutott, így lesz ez egykor a kerepesi temetővel is!

Igy lesz? Már is így van sok jelesünkkel. Míg családja él, gondolja a sirt, addig megtudjuk, ha utunk arra tévedez, hogy itt nyugszik ez s amaz.

A nemzet, az egyesek, a város ugyan sokat elkövet, külön sírhelyekbe temeti jelesebb embereit.

De elmulván tíz—husz—harmincz esztendő, a sír beomlik, a temető városrész lesz!

S hány jelesünk van még most is jeltelemül! Ott fekszik a kerepesi temetőben az öreg Ledvayné, kinek még nincs méltó sírköve!

És hol van Ligeti Antal, legjelesebb tájfestőnk sírja?

Ki mondja meg?

A város adott ugyan a siremlék felállítására ötszáz forintot, az özvegy bevitte drága halottját a családi sírboltba. De hol van annak a szelid művésznak, kinek csak barátja, de ellensége egy sem volt, hol van az emlékköve?

Ennek a speciális magyar tájfestőnek, ki ha el-elvándorolt a keletre egy-egy lángszin levegőjű görög vagy török tájképet lefesteni, legszelidebben örökíté meg a mi kedves hazánk Dunamelléki tájait. Ki felfedezője és tanácsadója volt, atyai barátja lett legnagyobb művészeink egyikének: Munkácsy Mihálynak, ez jeltelem nyugodjék?

— Miért nem születtem francziának! sóhajthatna minden művész, minden író Magyarországon. Nemesak az anyagi jólét miatt, de azon megtiszteltetés okáért, melyben minden egyes jeles halála után részesül.

Párisnak nem utolsó nevezetessége hírneves temetője.

Ha az élöket fel is szeretnék robbantani Ravachol és követői, de a halottak emlékeit kegyelettel koszoruzza meg a munkás nép is!

Ha a költő sírján nincs is más emlék, mint egy fa, melyen egy fülemile nyögdecselhet és röpi dalait az égbe fel, azon megnyugvásunk lehet, hogy nem felejtük el. Dalaiban él.

A legszebb emlékkövek — könyvei, melyekből megtanulhatjuk érteni lángoló hazaszeretetét, szerelmi dalait!

De egy színművész, ha elhalt, nem marad utána más, mint egy generációban még az emlékezet dicsőségteljes pályájára.

Neki siremlék kell!

Ha a történelmi festőművész meghal, megmaradnak halhatatlan vagy remek művei! A nemzet egyes darabokat képtárai számára megszerez s a nép áhitattal gondol elhunyt festőjére.

De ha az a festőművész nagyrészt csak kisebb remekműveket festett, melyek egyesek szalonjait ékesíthetik csupán, szelid tájakat, vonzó, csendes, hangulatteljes képeket, holdfényes éjjelekkel, naplementtel, — finom kivitelezésű daczára, ritkán arat akkora dicsőséget, hogy a muzeumok talain a laikusok figyelmét magára vonva. önmagának halála után — mintegy emlékérmé, oszlopa legyen.

Ilyen szelid rajzó, ilyen szalonművész volt a kedves Ligeti bácsi. S én ennek nem találtam emlékkövét a kerepesi temetőben.

Pedig ha nem lesz, akkor eljön az a husz, harmincz esztendő, midőn a mi városunk újra terjeszkedni fog; a temető helyén városrész emelkedik s a jeltelem sírok elvesznek, elporlanak.

És talán egy új gépgyár épületének zakatolását hallja meg az az elfeledett, szelid művész, mert nem lesz, a ki átültesse a jeltelem halottat az újabb temetőbe.

Azért, ha már nem születtem francziának, hogy a Pére la chaise-ban nyugodhasson, jobb lenne divatba hozni a halottégetést! Endrődy verse rég fülembé zug, mióta a temetők is hurezolkodnak!

Temetést látam s összeborzálék,
Szinlett keservtől hangzott az ének.
Meg volt fizetve minden, köny, ima!
S hín tetszelgés tartott gyászbeszédet.
S én a míg néztem, forró láztól égtem:
Dobjátok máglyára, ha meghalok,
S hamvaitam szórjátok s ét a légben!

Nem tudom, jól czitáltam-e, de régen olvastam s ha nincs elég pénzünk fentartani temetőinket, ez a legjobb tanács, melyet a költő adott.

Közgazdagság.

Uj díjszabás a debreczeni f. abonyi vasúton. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a debreczeni-füzesabonyi helyi vasút vonalain f. évi július hó 1-én vona szakasz rendszerű új személy és podgyászdíjszabás lép életbe, melylyel az ezen vasút megnyitása napjától érvényes személy és podgyászdíjszabás érvényen kívül helyeztetik.

Jégeső. Május 31-én kedden délután 6—7 óra közt B.-Ujfaluban s környékén hirtelen támadt zivatar volt, mely jeget is hozott magával. Néhol galambtojás, néhol mogyoró s másutt borsószem nagyságu volt a jég, mely a gyümölcsfák termését majd mind levverte s a szőlőnek is ártott. A vetésekben csekélyebb kárt tett, mert csak rövid ideig tartott, azonban, ahol átvonult nyoma mindenütt látszik.

A triesti általános biztosító társaság.

(Assicurazioni Generali)

F. é. május hó 6-án tartott 60-ik közgyűlésen terjesztettek be az 1891. évi mérlegek. A zárszámadási jelentésből látjuk, hogy életbiztosítási díjtartaléka 2.317.350 frt 23 krral szaporítottat s 1891. évi december hó 31-dikén 31.244.641 frt 59 krra emelkedett, mely összegbe azonban nincsennek betudva az 1.034.916 frt 75 krt tevő kár- és nyeremény-részesülési tartalékok, továbbá, hogy az 1891. évben 18.959.560 frt. 79 kr. erejéig köttettek új életbiztosítások, melyek által az 1891. december 31-én érvényben volt éle biztosítási tőkeösszegek 132.177.289 frt 2 krra emelkedtek, s végre hogy az életbiztosítási ágban az 1891. év folytán bevett díjak beleértve a kötvényilletékeket, 5.821.119 frt 40 krt. tettek. A tűz- és szállítmány-biztosítási ágakban a díj és az illeték bevétel 9.061.122 frt 58 krt. volt miből 2.316.655 frt 71 kr. mint díjtartalék és 765.248 frt 90 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelezve, holott az 1891. december hó 31-én érvényben volt, biztosításokért a a jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 25.207.847 frt 99 krra emelkedett. Károkkért az 1891. évben 8.530.153 frt 46 krt. fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 244.247.920 frt 89 krral igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 458.5756 frt 3 kr. esik, melyet a társaság 146.866 káresetben fizetett ki. Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1891. december 31-én 1.466.443 frt 01 krra emelkedett a mellett, hogy a sorsolás alá eső és a névértékön beváltható értékpapírok csakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében a

részvénytőke fele összegében vagyis 2.625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289.480 frt 92 krral összegben s végre a kétes követelések tartaléka 80.000 frton fentartatott. Miután az intézet a tartalékokat 2.768.715 frt 66 krral szaporította, s összes biztosítéki alapjai 46.528.568 frt 62 krra emeltek, melyek is a következő értékekben u. m.:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 9.044.923 frt 74 kr. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 3.082.559 frt 79 kr. 3. Állampapírokra adott kölcsönök 33.980 frt 13 kr. 4. Értékpapírok 28.014.747 frt 79 kr. 5. Tárca váltók 331.274 frt 37 krt. 6. Folyó számlák (Adósok és hitelezők követeléseinek levonásával) 293.886 frt 72 kr. 7. Készpénz az intézetnél és bankoknál 2.052.196 frt 08 kr. 8. A részvényeseknek biztosított kötvényei 3.675.000 frt. Összesen: 46.528.568 frt 62 kr. vannak elhelyezve. Ezekből 14 millió magyar értékre esik. A biztosítéki alapok emelése után 742.507 frt 93 krral tiszta nyereség marad, miből osztalékkul részvényenkint 120 frt arányban vagyis 300 frank fizetetik. Hatvan év telt el a társaság alapítása óta s mivel ezen egész 6 évtizedet felölelő időszak alatt hazánkban is működött, a maga számára azt az érdemet igényelheti, hogy mint legrégebbi társaság hazánkban a biztosítás terén híven végezte az uttörő munkát. Es e nagy és hatalmas társaság elvállalt kötelezettségeinek pontos teljesítése, köztudomásu példás ügyvitelle által méltán kiérdemelte is azt a nagy bizalmát, melyben mindenütt részesül. Az „Assicurazioni Generali az Első általános baleset biztosító társaság” alapítása által meghonosította nálunk a baleset biztosítást, továbbá a „Magyar jég- és viszont-biztosító részvénytársaság” alapítása által lehetővé tette a magyar gazdaközönségnek, hogy jégbiztosításait független, jól fundált jégbiztosító társaságnál oleson és teljes megnyugvással eszközölje éppen úgy, mint igen hasznos szolgáltatokat tett a gazdaközönségnek a már több mint egy évtized előtt meghonosított s ma már általános elterjedésnek örvendő általános tűz-biztosítás által. A közgyűlés az eszközölt új választásoknál az igazgató tanács magyar tagjait Heged s Sándort és Jókai Mórt egyhangulag ismét megválasztotta.

Vaj! Friss Vaj! Pünkösdi Vaj!

Konyha vaj 1 klg. 1 frt — kr.
Kárpáti vaj 1 klg. 1 „ 20 —
Thea vaj grf Stubenberg „ 1 „ 40 —
„ „ grf Sehünborn „ 1 „ 50 —

Kapható bármilyen mennyiségben a központi tejcsermokban. Kiszámlázott bazártér.

Kardos László

CZEGLÉD-UTCZA

Legnagyobb választék teljesen színtartó

női ruha zefirekben

Méterenként 26 krtól 1 ffrig.

Angol vásznakban,

francia batisztokban,

Oretonokban;

női és férfi ingekre,

gyermek ruhákra.

Szőlő gazdák figyelmebe.

Peronospora ellen való permetezéshez

AZURINTfeloldva üveg számra, ugy **rézgáliczot** és **jegeczes szódát** igen jutányos árban ajánl**Rickl József Zelmos.**

477 t. szám

1892.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. Minister ur Ö nagyméltósága az 1892. évi május hó 20 án kelt 23591/L. számú rendeletével a nagykároly-debreczeni törvényhatósági körut 1320—3193 szelvénye között lévő szakaszának kiépítését és a 2024 szelvénynél egy betoncső átvezetés helyreállítását 15417 frt 97 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok fogantatásának biztosítása ezéjából **az 1892. évi június hó 15-ik napjának d. e. 10 órájára** a Hajdumegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében (Bárany-utca 2225. sz.) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó és a részletes feltételekben előírt 5 %-nyi bálnatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Vállalkozó köteles ajánlatában a betoncső átvezetés építésénél alkalmazandó beton, minimális keverési arányát is kitenni.

Debreczen, 1892. évi május hó 27.

Hajdu vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

4110.

1892.

Hirdetmény.

A balmaz ujjvárosi vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közuton 952 frt 27 kr. költség erejéig egy új átvezetés építése czéloztatván, ezen munkálat biztosítása czéljából **folyó évi június hó 21-ik napja d. u. 4 órájára** hivatalos helyiségembe zárt ajánlati versenytárgyalást tűzök s a vállalkozni kívánókat felhívom, hogy ajánlataikat, melyhez 6% tóli óvadék készpénz, vagy értékben esatolandó, hozzám annak befoglalásával, hogy az építésre vonatkozó tervet általános és részletes feltételeket ösmerik, a kitűzött nap d. u. 3 órájáig adják be.

A hid építésre vonatkozó műszaki iratok a kir. építészeti hivatalnál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Debreczen, 1892. május 28.

Rásó Gyula

kir. tan. alispán.

Férfi Chiffon ingek,

a hirneves Schroll-féle Chiffonból,

1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Galérok, kézelők, nyakkendők,**Harisnyák. Kesztyük.**

Napernyők esernyők

Kész mosó gyermek**ruhácskák.****BRASSÓI POSZTÓK,**

Tricot, Peruvien és Doskín

Szabó Lajos fiai

özégnél.

ÜJSÖRCSARNOK!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására juttatni, miszerint nagy-csapó-utczai 330. számú házamnál a nyári alkalomra csinosan berendezett udvar helyiségemet és „**Kőbányához**” czimzett

uj sörosarnokomat

folyó évi június hó 7-én, kedden este

zenekar működése mellett megnyitom.

Ermelléki boralm valódiságáról a t. közönség évek hosszu során át meggyőződést szerezhetett s mindaddig mig lehetséges lesz, igyekezni fogok azon, hogy üzletem jóhíret e téren továbbra is fentartsam és bizto-ítom a fogyasztó közönséget arról, hogy nálam nem pinczében gyártott, de valóságos ermelléki borok szolgálatnak ki.

Ajánlom egyuttal magyar konyhámot ugy bent étkezők, mint kihordatni óhajtok figyelembe a legjutányosabb ár, pontos és tiszta kiszolgálás mellett. — Üzletemet a t. közönség további pártfogásába ajánlva — vagyok

teljes tisztelettel

TÖRŐ IMRE

vendéglős.

Női ruhaszövetek Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin.

Vásznak. Kész fehérneműek.**Szőnyegek, függönyök,****ágy és asztalterítők,****Szabó Lajos fiai özégnél.****Leszállított áruk az egész idény alatt.**

ASSICURAZIONI GENERALI 1891. ÉVI MÉRLEGE.

Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez (1891).

KIADÁS

BEVÉTEL

Main financial statement table with columns for 'A tétel neve', 'Uzlet', 'Vagyon', and 'Összes bevételek'. It lists various insurance-related items and their financial values.

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály. (1891.)

Sub-statement table for 'Életbiztosítási osztály' with columns for 'A tétel neve', 'Uzlet', 'Vagyon', and 'Összes bevételek'. It details life insurance operations.

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1891. december 31-én.

TEHER

Balance sheet table with columns for 'Folyó szám', 'A tétel neve', 'A', 'B', and 'ÖSSZESEN'. It details assets and liabilities.

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Besso M., br. Bruck Ottó, dr. Calabi R., br. Morspurgo József, Segré V. A vezértitkár: Besso József Magyarországi vezérigazgató BUDAPESTEN, Dorottya-utczs 10. sz., az Intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legpontosabb készséggel adatként és élet-, tüz-, szállítmányi- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító-részvénytársaság és baleset ellen való biztosítások az Első osztr. általános baleset ellen biztosító társaság számára a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadtatnak.

A debreczeni fő-ügynökség

Feischl F. és fia.

Nyomatott a kiadótulajdonos (Vértesi Arnold) Debreczeni Ellenör könyvnyomdájában.